

מחליפות או לא מחליפות?
משפחה לאחר החתונה?

השאלה "לאיזה חבורה אני שייך" היא שאלה שמטרידה את כולנו. כולם רוצים להרגיש חלק מקבוצה, להיות ביחד עם חברים שאנחנו אוהבים, אבל לא תמיד כל כך קל לנו להבין לאיפה בדיוק אנחנו שייכים, ומי בדיוק החברה שלנו. המתח רק מתגבר בחתונה, כשהקבוצה היא המשפחה שלנו.

רגע, חבינים

רגע, חבינים

אחד הדינים המיוחדים בקורבן פסח, הוא שחייבים לאכול אותו בחבורה. אי אפשר לאכול את הפסח לבד, וכל אדם צריך להתחבר לקבוצה שסועדת ביחד בליל הסדר. המשנה שלנו עוסקת באנשים שהקבוצה שהם משתייכים אליה לא ברורה, ולכן אנו מנסים לברר מה היא הקבוצה הראשונית שהם משויכים אליה.

המשנה אומרת שאישה שנמצאת בבית בעלה, אוכלת את הקורבן עם בעלה ולא עם אביה. במקרה שהיא הלכה לבית אביה בחג הראשון שאחרי נישואיה, והאב והבעל אוכלים בשתי חבורות נפרדות, האישה יכולה לבחור באיזה חבורה לאכול. בהמשך המשנה עוסקת גם ביתום שיכול לבחור עם איזה אפוטרופוס שלו לאכול, ועבדים ששויכים למספר אדונים שלא אוכלים עם אדונם, כי אף אחד לא רוצה שהם יצטרפו אליו.

הגמרא מקשה על המשנה שממנה נראה שאפשר לבחור לאיזה חבורה להצטרף אפילו אחרי שכבר שחטו את הקורבן (כמו במקרה של יתום). הגמרא מסבירה שאין זה המצב, ומותר לבחור חבורה רק עד ששוחטים את הקורבן, אבל בשעת השחיטה החבורה צריכה להיות שלמה.

ממשיכה הגמרא ומקשה, שראינו במקום אחר שהאישה יכולה תמיד לבחור בין סעודת אביה לסעודת בעלה, ובחג הראשון אחרי הנישואים היא אוכלת עם אביה, וזה סותר את מה שאמרנו במשנה! מסבירה הגמרא שיש שני סוגי נשים - יש נשים שהולכות הרבה להורים ולהם מתאימה ההנהגה השנייה, ואילו יש נשים שנשארות בביתן ולהם מתאימים הדינים שבמשנה.

האמוראים ממשיכים ודורשים פסוקים שמדמים את הקשר בין ישראל לה' לקשר של חתן וכלה. הפסוק הראשון אומר שישראל הם כמו כלה שחוזרת לבית אביה כדי לספר בגאווה כמה היא שלימה ואהובה אצל בעלה. בפסוק נוסף, ישראל וה' נמשלים לזוג ותיק, ולכן הם ביחסים קרובים והכלה קוראת לבעלה "איש" ולא "בעל".

האישה בזמן שהיא בבית בעלה שחט עליה בעלה ושחט עליה אביה תאכל מישל בעלה הלכה רגל ראשון לעשות בבית אביה ושחט עליה בעלה תאכל במקום שהיא רוצה יתום שישחטו עליו אפוטרופסין יאכל במקום שהוא רוצה עבד של שני שותפין לא יאכל מישל שניהן מי שחציו עבד וחציו בן חורין לא יאכל מישל רבו:

גמ' שמעתי מינה יש ברידה מאי רוצה בשעת שחיטה ורמינהו אישה רגל הראשון אוכלת מישל אביה מכאן ואילך רוצה אוכלת מישל אביה רוצה מישל בעלה לא קשיא כאן ברדופה לילך כאן בשאינה רדופה דכתיב (שיר השירים ח, י) אז הייתי בעיניו כפוצצאת שלום וא"ר יוחנן ככלה שנמצאת שלימה בבית חמיה ורדופה לילך להגיד שבחיה בבית אביה כדכתיב (הושע ב, יח) והיה ביום ההוא נאם ה' תקראי אישי ולא תקראי לי עוד בעלי אמר רבי יוחנן ככלה בבית חמיה ולא ככלה בבית אביה (שיר השירים ח, ח)

ומה יש לאקדמיה אלפון לומר -
בשלי או א'ש?

